

מדעי החברה

סוציולוגיה, 2 יח"ל, 065202 (על פי התכנית החדשה)

שים לב!
השאלות במבחן יחוברו מהחומר המפורט להלן.

החומר שייכלל במבחן

המיקוד שלהלן מבוסס על הספרים האלה:

- סוציולוגיה: במעגלי חברה – תרבות, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
- סוציולוגיה: במעגלי חברה – קבוצה, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
- סוציולוגיה: במעגלי חברה – מוסד המשפחה, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
- סוציולוגיה: במעגלי חברה – חברות, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2004.

ועל המסמך "בואו נלמד סוציולוגיה" – אתר מדעי החברה/מקצועות לימוד/סוציולוגיה/חומרי למידה.

תרבות

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים
מבוא לסוציולוגיה	מבוא	38-32		
פרק ראשון: מהי תרבות?	מהי תרבות? (בלי תרבות וחברה)	48-41 (בלי עמ' 44)	תרבות, הלם תרבות, מרכיבים גלויים, מרכיבים סמויים, קטגוריזציה, דעות קדומות, סטראוטיפים.	
	מרכיבי תרבות	64-46	תרבות חומרית, תרבות לא חומרית, ערכים, סולם ערכים, קונפליקט ערכים, נורמות, נורמות מורס, נורמות פולקוויס, סנקציה חיובית, סנקציה שלילית, סנקציה פורמלית, סנקציה לא פורמלית.	א' הול, "השפה האילמת".
	מגדר	70-69	מגדר	
	סטטוס	50-46 (ספר קבוצה)	סטטוס: הישגי, שיוכי, בסיסי. סמל סטטוס, יוקרת סטטוס.	

שים לב: ראה המשך בעמוד הבא.

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים	
	גישות תאורטיות לניתוח תרבויות	81-77 ; 31-25	הגישה הפונקציונליסטית פונקציה, דיספונקציה, פונקציה גלויה, פונקציה סמויה, אוניברסל תרבותי. גישת האינטראקציה הסימבולית הגדרת מצב משותפת/לא משותפת. משמעות סמלית, פרשנות, הבניית מציאות. גישת הקונפליקט: קונפליקט בין-תרבותי: מאבק, יחסי כוח, שליטה, שינוי חברתי.		
פרק שני: השוואת תרבויות	אתנוצנטריות ויחסיות תרבותית	92-87	אתנוצנטריות ויחסיות תרבותית.	ה' מיינר, "פולחן הגוף של היאקירמא".	
	חברה מודרנית, חברה פוסט-מודרנית	156-155 (פרק חמישי)	חברה מודרנית. חברה פוסט-מודרנית. תרבות גלובלית. תרבות צריכה. המושג אוניברסל תרבותי מופיע בגישה הפונקציונליסטית.		
פרק שלישי: יחסי תרבויות בחברה הטרוגנית	מיעוטים	100	מיעוט אתני, מיעוט גזעי, קיפוח אובייקטיבי, תחושת קיפוח יחסי, גזענות.		
	מדיניות כלפי תרבויות משנה	103-102	הטמעה, כור היתוך, התבוללות, פלורליזם, מדיניות רב-תרבותית, הגנה חוקית על מיעוטים, הכנעה נמשכת, הפרדה, חיסול.		
פרק חמישי: כיצד משתנות תרבויות?	חברה מודרנית, חברה פוסט-מודרנית	156-155	חברה מודרנית. חברה פוסט-מודרנית. תרבות גלובלית. תרבות צריכה. המושג אוניברסל תרבותי מופיע בגישה הפונקציונליסטית.		
פרק שישי: כיצד חוקרים תרבויות?	תצפית	165-160	תצפית רגילה/ישירה תצפית משתתפת תצפית מונחית/ממוקדת		

קבוצה

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים
פרק ראשון: מדוע אנשים מתגבשים לקבוצה?	מדוע אנשים מתגבשים לקבוצה?	10-8	צרכים אינסטרומנטליים. צרכים אקספרסיביים.	
פרק שני: מהי קבוצה?	הגדרת קבוצה ומאפייניה	15-12	קבוצה. קטגוריה חברתית.	
	גישות תאורטיות בחקר קבוצות	20-18	הגישה הפונקציונליסטית. גישת הקונפליקט.	
פרק שלישי: השוואה בין קבוצות	מיון קבוצות	35-33 ; 30-26	גודל קבוצה – דיאדה, טריאדה. אופי היחסים: קבוצה ראשונית, קבוצה משנית, יחסים ראשוניים, יחסים משניים. תנאי הקבלה: קבוצה פתוחה, קבוצה סגורה. מידת הפורמליות. מידת הלכידות – גורמים המשפיעים על רמת הלכידות בקבוצה.	ג' הומנס, "כנופיית רחוב נורטון".
פרק רביעי: קבוצות השתייכות וקבוצות התייחסות	השפעת תהליכים קבוצתיים על הסטטוסים ותפקידים קבוצת השתייכות וקבוצת התייחסות	50-38 (בלי עמ' 42, 43)	סטטוסים ותפקידים. נורמות וערכים של קבוצה. סוגים שונים של קבוצות השתייכות: נולד לתוכה, מתוך חובה, מתוך בחירה. סוגים שונים של קבוצות התייחסות: קבוצת התייחסות נורמטיבית, קבוצת התייחסות משווה, קבוצת התייחסות שלילית.	ג' הומנס, "כנופיית רחוב נורטון".
פרק חמישי: השפעת הקבוצה על התנהגות חבריה	לחץ קבוצתי וקונפורמיות	68-60	לחץ קבוצתי, קונפורמיות, ציות לסמכות, פיזור אחריות. ועדת הלסינקי. אתיקה בניסויים.	ס' אש, "דעות ולחץ חברתי". ס' מילגרם, "למידה התנהגותית של צייתנות".
	רמת הלכידות בקבוצה	70 34 (פרק שלישי)	לכידות	

מאמרים	מושגים	עמודים	נושא	שם הפרק בספר
ר' ביילס, "מנהיג חברתי ומנהיג משימתי". ר' ליפלט ור' וייט, "מנהיג סמכותי ומנהיג דמוקרטי". ג' הומנס, "כנופיית רחוב נורטון".	גישת התכונות, הגישה המצבית. סוגי מנהיגות: מנהיג פורמלי, מנהיג לא-פורמלי, מנהיג משימתי, מנהיג חברתי, מנהיג סמכותי, מנהיג דמוקרטי, מנהיג לא מתערב.	97-95; 93-78	מנהיגות	פרק שישי: תהליכי קבלת החלטות ומנהיגות בקבוצה
ג' סטונר, "מעטק נטילת סיכון".	מעטק נטילת סיכון, פיזור אחריות, קיטוב קבוצתי.	101-100	קבלת החלטות בקבוצה	
	משתנה. משתנה תלוי, משתנה בלתי תלוי. שאלת מחקר (חקר). השערת מחקר.	131-130	כיצד חוקרים קבוצות?	פרק תשיעי: כיצד חוקרים קבוצות?

שים לב: ראה המשך בעמוד הבא.

מוסד המשפחה

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים
פרק ראשון: מהי משפחה?	הבעייתיות בהגדרת המשפחה בתקופה המודרנית, הפונקציות של המשפחה וחשיבותן לפרט ולחברה, האוניברסליות של המשפחה.	8, 24-29, 35 (פרק שני)	משפחה גרעינית, אוניברסליזם תרבותי.	
	גישות תאורטיות בחקר המשפחה: הגישה הפונקציונליסטית גישת הקונפליקט.	9-14		
פרק שני: במה דומות משפחות בחברות שונות, ובמה הן נבדלות זו מזו?	סוגי משפחות וקריטריונים למיון משפחות. מהי רמת משפחתיות? מיהי המשפחה הישראלית? רמת משפחתיות גבוהה בישראל – סיבות: שינויים במשפחה הישראלית.	32-35; 41-52	<p><u>אופן הקמת המשפחה:</u> נישואים, משפחה חד-הורית, משפחה מורכבת, קוהביטציה.</p> <p><u>מספר בני זוג:</u> מונוגמיה, פוליגמיה, ביגמיה.</p> <p><u>יחידות השייכות של בני הזוג:</u> אנדוגמיה, אקסוגמיה.</p> <p><u>דפוס מגורים:</u> פטרי לוקלי, מטרי לוקלי, ניאו לוקלי.</p> <p><u>דפוס סמכות:</u> פטריארכלי, מטריארכלי, שוויוני.</p> <p><u>יחידת השייכות:</u> משפחת הקמה, משפחת מוצא.</p> <p><u>זהות המסגרת המשפחתית:</u> משפחה גרעינית, משפחה מורחבת.</p> <p><u>אופן הגדלת המשפחה:</u> ביולוגית, אימוץ, הפריה מלאכותית, פונדקאות.</p>	

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים
פרק שלישי: מה הם הגורמים להיווצרות דפוסי משפחה שונים?	המשפחה המודרנית. מאפייני מודרניזציה. השפעתם של תהליכי מודרניזציה על דפוסי משפחה שונים.	68-60 113-106	מודרניזציה, חברה מסורתית, חברה מודרנית/ תעשייתית, חברה פוסט- תעשייתית.	
פרק רביעי: מה מייחד את המשפחה הפוסט-מודרנית	מאפייני המשפחה הפוסט-מודרנית. הסיבות לשיעור גבוה של גירושין במשפחה המודרנית. זכויות נשים, זכויות ילדים.	119-118 125-122 129 139-134		ר' בר-יוסף, "ילדות בסביבה החברתית המשתנה של סוף האלף השני".

שים לב: ראה המשך בעמוד הבא.

חברות

שם הפרק בספר	נושא	עמודים	מושגים	מאמרים
פרק ראשון: מי אני, וכיצד איראה בעתיד?	מהי זהות	10-8	זהות, תפקיד, סטטוס, אינטראקציה, זהויות משנה. יחידות השתייכות, יחידות התייחסות.*	
פרק שני: כיצד מתפתחת זהות?	מהו תהליך החברות גישות תאורטיות בחברות תהליך החברות על פי האינטראקציה הסימבולית: עקרונות התאוריה של קולי תהליך החברות על פי הגישה הפונקציונלית: עקרונות סוכני חברות התאוריה האקולוגית של ברונפנברנר (ראה בהמשך)	14-12 33-29 58-37	פונקציה, דיספונקציה, פונקציה גלויה, פונקציה סמויה, סוכני חברות. סוכן חברות ראשוני. סוכן חברות משני. פיקוח חברתי.**	
פרק שלישי: מה הן מטרותיו של תהליך החברות, וכיצד הן מושגות?	המטרות של תהליך החברות	75-74		
פרק רביעי: תהליך ההתבגרות בחברה המודרנית	המתבגר בחברה המודרנית והמסורתית	102-94;87-82 64-63 (פרק שני)	קבוצת השווים, מורטוריום, איש שוליים. טקסי התבגרות וטקסי מעבר.**	יש ללמוד אחד מהמאמרים האלה: ג' דוד, "מתבגרים בחלל המתרוקן". או ת' ליבס, "הסינדרלות החדשות".
פרק חמישי: במה נבדלים תהליכי חברות בתוך החברה ובמה הם נבדלים בין החברות השונות?	התאוריה האקולוגית של ברונפנברנר	111-107	ארבע הסביבות – מיקרו, מסו, אקסו, מאקרו. מעברים אקולוגיים פשוטים ומורכבים.	

הערות: * יחידות השתייכות ויחידות התייחסות נלמדות בנושא קבוצה.

** פיקוח חברתי נלמד בנושא קבוצה.

*** טקסי התבגרות וטקסי מעבר נלמדים בנושא תרבות.

العلوم الاجتماعية

علم الاجتماع، وحدتان تعليميتان، ٠٦٥٢٠٢ (حسب المنهاج الجديد)

انتبه!

فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان.

المواد التي ستُشمل في الامتحان

يعتمد التركيز على الكتب التالية:

- **سוציולוגיה: במעגלי חברה – תרבות**, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
 - **סוציולוגיה: במעגלי חברה – קבוצה**, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
 - **סוציולוגיה: במעגלי חברה – מוסד המשפחה**, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2003.
 - **סוציולוגיה: במעגלי חברה – חברות**, נ' נוה, ר' אלעד, א' רן, הוצאת רכס, 2004.
- وعلى المستند "בואו נלמד סוציולוגיה" – موقع العلوم الاجتماعية/المواضيع التعليمية/علم الاجتماع/المواد التعليمية.

ملاحظة: أرقام الصفحات التي ترد في التركيز هي أرقام الصفحات في الكتب التعليمية باللغة العبرية.

الثقافة

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
مقدمة لعلم الاجتماع	مقدمة	38-32		
الفصل الأول: ما هي الثقافة؟	ما هي الثقافة؟ (بدون الثقافة والمجتمع)	48-41 (بدون ص 44)	ثقافة، صدمة ثقافية، مركبات ظاهرة، مركبات مستترة، التصنيف، الأفكار المسبقة، القوليات (الأفكار النمطية).	
مركبات الثقافة	مركبات الثقافة	64-46	الثقافة المادية، الثقافة غير المادية، القيم، سلم القيم، صراع القيم، المعايير، الأعراف، العادات الشعبية، جزاء إيجابي، جزاء سلبي، جزاء رسمي، جزاء غير رسمي. الرمز، اللغة الكلامية، اللغة غير الكلامية، اللغة الدارجة المحكّية (سلنچ)، لغات خاصّة كلغة الحاسوب ولغة الموسيقى ولغة الفنّ. المعتقدات، المعرفة، التكنولوجيا.	أ. هول، "اللغة الخرساء".
الجنسوية	الجنسوية	70-69	الجنسوية	
المركز	المركز	50-46 (كتاب المجموعة)	المركز: تحصيلي، انتمائي، أساسي. رمز المركز، هبّية المركز.	

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
	نظريات لتحليل الثقافات	81-77 ; 31-25	النظرية الوظيفية الوظيفة، اللاوظيفية، وظيفة ظاهرة، وظيفة مستترة، العالمية الثقافية. نظرية التفاعل الرمزي تعريف مشترك للوضع / تعريف غير مشترك للوضع. الدلالة الرمزية، التفسير، بناء الواقع. نظرية الصراع: الصراع بين الثقافات: النضال، علاقات القوى، السيطرة، التغيير الاجتماعي.	
الفصل الثاني: المقارنة بين الثقافات	المركزية العرقية والنسبية الثقافية	92-87	المركزية العرقية والنسبية الثقافية.	هد. ماينر، "طقوس عبادة الجسد عند الياكرما".
	المجتمع الحديث، المجتمع ما بعد الحديث	156-155 (الفصل الخامس)	المجتمع الحديث. المجتمع ما بعد الحديث. الثقافة العالمية. ثقافة الاستهلاك. المصطلح العالمية الثقافية يرد في النظرية الوظيفية.	
الفصل الثالث: العلاقات بين الثقافات في المجتمع غير المتجانس	الأقليات	100	الأقلية الإثنية، الأقلية العرقية، الظلم الموضوعي، الشعور بالظلم النسبي، العنصرية.	
	السياسة تجاه الثقافات الفرعية	103-102	الاندماج، الانصهار، الذوبان، التعددية، السياسة متعددة الثقافات، الحماية القانونية للأقليات، التبعية الدائمة، الفصل، التصفية.	
الفصل الخامس: كيف تتغير الثقافات؟	المجتمع الحديث، المجتمع ما بعد الحديث	156-155	المجتمع الحديث. المجتمع ما بعد الحديث. الثقافة العالمية. ثقافة الاستهلاك. المصطلح العالمية الثقافية يرد في النظرية الوظيفية.	
الفصل السادس: كيف نبحت الثقافات؟	المشاهدة	165-160	المشاهدة العادية/المباشرة المشاهدة المشاركة المشاهدة الموجهة/المركزة	

المجموعة

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
الفصل الأول: لماذا يتشكل الأفراد كمجموعة؟	لماذا يتشكل الأفراد كمجموعة؟	10-8	حاجات وسيلية. حاجات تعبيرية.	
الفصل الثاني: ما هي المجموعة؟	تعريف المجموعة ومميزاتهما	15-12	المجموعة. الفئة الاجتماعية.	
	نظريات في بحث المجموعات	20-18	النظرية الوظيفية. نظرية الصراع.	
الفصل الثالث: المقارنة بين المجموعات	تصنيف المجموعات	35-33 ; 30-26	حجم المجموعة – الثنائي والثلاثي. نوعية العلاقات: المجموعة الأولية، المجموعة الثانوية، العلاقات الأولية، العلاقات الثانوية. شروط القبول: مجموعة مفتوحة، مجموعة مغلقة. مدى الرسمية. مدى التماسك – العوامل التي تؤثر على مستوى التماسك في المجموعة.	ج. هومنز، "عصابة شارع نورتون".
الفصل الرابع: المجموعات الانتمائية والمجموعات المرجعية	تأثير العمليات الجماعية على المراكز والأدوار	50-38 (بدون ص 42 ، 43)	مراكز وأدوار. معايير وقيم المجموعة. أنواع مختلفة من المجموعات الانتمائية: المولود فيها، بحكم الواجب، بالاختيار. أنواع مختلفة من المجموعات المرجعية: مجموعة مرجعية معيارية، مجموعة مرجعية مقارنة، مجموع مرجعية سلبية.	ج. هومنز، "عصابة شارع نورتون".
الفصل الخامس: تأثير المجموعة على سلوك أفرادها	الضغط الجماعي والامتثال	68-60	الضغط الجماعي، الامتثال، الانصياع للسلطة، توزيع المسؤولية. لجنة هلسنكي. آداب التجارب.	س. آش، "الآراء والضغط الاجتماعي". س. ميلغرام، "التعلم السلوكي للانصياع".
	مستوى التماسك في المجموعة	70 34 (الفصل الثالث)	التماسك	

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
الفصل السادس: عمليات اتخاذ القرارات والقيادة في المجموعة	القيادة	97-95; 93-78	نظرية الصفات، النهج الوضعي. أنواع القيادة: قائد رسمي، قائد غير رسمي، قائد مهماتي، قائد اجتماعي، قائد سلطوي، قائد ديمقراطي، قائد محايد (لا يتدخل).	ر. بيلس، "القائد الاجتماعي والقائد المهماتي". ر. ليفيت ور. وايت، "القائد السلطوي والقائد الديمقراطي". ج. هومنز، "عصابة شارع نورتون".
اتخاذ القرارات في المجموعة	اتخاذ القرارات في المجموعة	101-100	نسخ الإقدام على المجازفة، توزيع المسؤولية، التقاطب الجماعي.	ج. ستونر، "نسخ الإقدام على المجازفة".
الفصل التاسع: كيف نبحت المجموعات؟	كيف نبحت المجموعات؟	131-130	متغير. متغير متعلق، متغير مستقل. سؤال البحث. فرضية البحث.	

/ يتبع في الصفحة التالية /

مؤسسة العائلة

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
الفصل الأول: ما هي العائلة؟	إشكالية تعريف العائلة في العصر الحديث، وظائف العائلة وأهميتها للفرد وللمجتمع، عالمية العائلة.	8, 24-29, 35 (الفصل الثاني)	العائلة النووية، العالمية الثقافية.	
	نظريات في بحث العائلة: النظرية الوظيفية، نظرية الصراع.	14-9		
الفصل الثاني: أوجه الشبه والاختلاف بين العائلات في المجتمعات المختلفة.	أنواع العائلات ومعايير تصنيف العائلات. ما هو مستوى العائلية؟ من هي العائلة الإسرائيلية؟ المستوى العالي للعائلية في إسرائيل - الأسباب: التغيرات في العائلة الإسرائيلية.	32-35; 41-52	<u>طريقة إنشاء العائلة:</u> الزواج، العائلة أحادية الوالدين، العائلة المركبة، الأخلاء غير المتزوجين. <u>عدد الأزواج:</u> مونوجيميا بوليجيميا، بيجيميا. <u>وحدات انتماء الزوجين:</u> إندوجيميا، إكسوجيميا. <u>نمط السكن:</u> أبوي محلي، أمومي محلي، السكن الجديد. <u>أنماط الصلاحية:</u> أبوي، أمومي، قائم على المساواة. <u>وحدة الانتماء:</u> العائلة المنشأة، عائلة الأصل. <u>هوية الإطار العائلي:</u> العائلة النووية، العائلة الموسعة. <u>طريقة توسيع العائلة:</u> البيولوجية، التبني، الإخصاب الاصطناعي، الهندقة.	

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
الفصل الثالث : ما هي عوامل تكوّن أنماط مختلفة للعائلة؟	العائلة الحديثة . مميّزات الحداثة . تأثير عمليات الحداثة على الأنماط المختلفة للعائلة .	68-60 113-106	الحداثة، المجتمع التقليدي، المجتمع الحديث / الصناعي، المجتمع ما بعد الصناعي .	
الفصل الرابع : ما الذي يميّز العائلة ما بعد الحديثة؟	مميّزات العائلة ما بعد الحديثة . أسباب نسبة الطلاق العالية في العائلة الحديثة . حقوق النساء، حقوق الأطفال .	119-118 125-122 129 139-134		ر . بار-يوسف، "الطفولة في البيئة الاجتماعية المتغيرة في نهاية الألفية الثانية" .

/ يتبع في الصفحة التالية /

التنشئة الاجتماعية / الجماعة

اسم الفصل في الكتاب	الموضوع	الصفحات	المصطلحات	المقالات
الفصل الأول: من أنا وكيف سأكون في المستقبل؟	ما هي الهوية	10-8	الهوية، الدور، المركز، التفاعل، الهويات الثانوية. وحدات الانتماء، وحدات المرجعية.*	
الفصل الثاني: كيف تتطور الهوية؟	ما هي عملية التنشئة الاجتماعية؟ نظريات في التنشئة الاجتماعية عملية التنشئة الاجتماعية حسب التفاعل الرمزي: مبادئ نظرية كولي عملية التنشئة الاجتماعية حسب النظرية الوظيفية: مبادئ وكلاء التنشئة الاجتماعية النظرية البيئية (الأيكولوجية) ليرونفنبرنر (انظر لاحقا)	14-12 33-29 58-37	وظيفة، اللاوظيفية، وظيفة ظاهرة، وظيفة مستترة، وكلاء التنشئة الاجتماعية. وكيل أولي للتنشئة الاجتماعية. وكيل ثانوي للتنشئة الاجتماعية. الرقابة الاجتماعية.**	
الفصل الثالث: ما هي أهداف عملية التنشئة الاجتماعية، وكيف تتحقق؟	أهداف عملية التنشئة الاجتماعية	75-74		
الفصل الرابع: عملية المراهقة في المجتمع الحديث	المراهق في المجتمع الحديث والتقليدي	102-94;87-82 64-63 (الفصل الثاني)	مجموعة المتساوين، مورتوريوم، رجل هامشي. طقوس المراهقة وطقوس الانتقال.***	يجب دراسة أحد المقالين: ج. دافيد، "المراهقون في فضاء يفرغ". أو ت. لبيس، "السندريلات الجديدات".
الفصل الخامس: ما هي الفروق بين عمليات التنشئة الاجتماعية داخل المجتمع وبين المجتمعات المختلفة؟	النظرية البيئية (الأيكولوجية) ليرونفنبرنر	111-107	البيئات الأربع - الميكرو، الميسو، الإكسو، الماكرو. معايير بيئية بسيطة ومعقدة.	

ملاحظات: * وحدات الانتماء ووحدات المرجعية يتم تعلمها في موضوع المجموعة.

** الرقابة الاجتماعية يتم تعلمها في موضوع المجموعة.

*** طقوس المراهقة وطقوس الانتقال يتم تعلمها في موضوع الثقافة.

علم الاجتماع، الوحدة الثالثة، ٠٦٥١٠٢

انتبه!
فيما يلي تفصيل المواد التي ستشمل في الامتحان.

تعتمد المادة على كتاب "الإمتاع في علم الاجتماع - تغييرات اجتماعية في إسرائيل وفي العالم"، ج. هاريسون، و. ر. وولبرت، لفيطوف، إصدار رموت، تل-أبيب، ٢٠٠٢.

ما هو التغيير الاجتماعي؟

- أوريت تلمور - من بتهوفين إلى إيهود بناي (ص 17-19).
- يوسي بار موحا - لا يمكن إيقاف هذا الازدهار (ص 20-22).
- ميخال بلطي - هيا بنا نتزوج WWW (ص 23-26).

ما هو وجه الشبه والاختلاف بين أنواع التغيير الاجتماعي المختلفة؟

- جوان هاريسون - التغييرات الاجتماعية بوصفها عملية اجتماعية (ص 41-44).
- جوان هاريسون - تحليل التغييرات الاجتماعية بناء على توجه المنظومات (ص 49-51) (بما في ذلك التغييرات الجزئية والتحويلية في ص 51، بدون ستة أنواع التغييرات ص 52).
- جوان هاريسون - عولة الحياة الاجتماعية وأبعادها (ص 58-60) (بدون الفصلين الفرعيين "عولة وسائل الإعلام" و "أبعاد العولة: هل هي حسنة أم سيئة؟"، ص 61-64).
- ريشونة وولبرت - الأساليب العالمية والقومية الثقافية (ص 65-68).

هل يمكن برمجة التغيير الاجتماعي؟

- تمار هوروفيتس - المستثمرات القيمة في عملية الهجرة والاستيعاب في موجة التسعينات (ص 73-84) (بما في ذلك الأسئلة التمهيديّة ص 72).

لماذا تحدث التغييرات الاجتماعية؟

- جوان هاريسون - النظرية الوظيفية للتغيير الاجتماعي (ص 85-87).

כלכלה, 2 יח"ל, 931491

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות המבחן וגם חומר **שלא** ייכלל במבחן.

המיקוד שלהלן מבוסס על תכנית הלימודים.

החומר שכן ייכלל במבחן:

פרק ראשון: מושגי יסוד

- א. הקדמה כללית
- ב. המחסור ועקומת התמורה
- ד. חשבונאות לאומית

פרק שני: ביקוש והיצע

כל הפרק ייכלל במבחן
(פרט לנושא: עקומות שבורות הכוללות יצוא ויבוא)

פרק שלישי: משקי בית ופירמות

כל הפרק ייכלל במבחן

פרק רביעי: הממשלה

כל הפרק ייכלל במבחן

פרק שביעי: הביקוש המצרפי

- א. הביקוש המצרפי ומרכיביו
 - ב. הצגת התוצר המקומי כהיצע מצרפי
 - ג. רמת התוצר של שיווי-משקל
 - ד. פערים אינפלציוניים ודפלציוניים
 - ה. המדיניות לשינוי הביקוש המצרפי
- ייכללו התת-נושאים:
- 1. מדיניות תקציבים (פיסקלית)
 - 3. מדיניות כספית (מוניטרית)

החומר שלא ייכלל במבחן:

פרק ראשון: מושגי יסוד

לא ייכלל הנושא:

ג. יתרון יחסי והתמחות

פרק שני: ביקוש והיצע

לא ייכלל הנושא:

עקומות שבורות הכוללות ביקוש והיצע.

פרק חמישי: כסף ובנקאות

כל הפרק לא ייכלל במבחן

פרק שישי: מסחר בין-לאומי

כל הפרק לא ייכלל במבחן

פרק שביעי: הביקוש המצרפי

ה. המדיניות לשינוי הביקוש המצרפי

לא ייכלל התת-נושא:

2. מדיניות להשפעה על סחר החוץ

الاقتصاد، وحدتان تعليميتان، ٩٣١٤٩١**انتبه!**

فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان
وكذلك المواد التي لن تُشمل في الامتحان.

يعتمد التركيز التالي على المنهاج التعليمي .

المواد التي ستُشمل في الامتحان :

الفصل الأول : مصطلحات أساسية

أ . مقدّمة عامّة

ب . النقص ومنحنى البديل

د . حسابات قومية

الفصل الثاني : الطلب والعرض

سيُشمل كلّ الفصل في الامتحان

(باستثناء موضوع : المنحنيات المكسورة التي تشمل التصدير والاستيراد)

الفصل الثالث : الاقتصاد المنزلي والشركات

سيُشمل كلّ الفصل في الامتحان

الفصل الرابع : الحكومة

سيُشمل كلّ الفصل في الامتحان

الفصل السابع : الطلب الصافي

أ . الطلب الصافي ومركباته

ب . عرض الإنتاج المحلي كعرض صافٍ

ج . مستوى الإنتاج في الاتّزان

د . فجوات تضخّمية وكسادية

هـ . سياسة تغيير الطلب الصافي

سيُشمل الموضوعان الفرعيان :

١ . السياسة الميزانيّة

٣ . السياسة النقدية (المالية)

المادّة التي لِن تُشمل في الامتحان :

الفصل الأوّل : مصطلحات أساسية

لِن يُشمل الموضوع :

ج. الأفضلية النسبية والتخصّص

الفصل الثاني : الطلب والعرض

لِن يُشمل الموضوع :

المنحنيات المكسورة التي تشمل الطلب والعرض .

الفصل الخامس : النقد والجهاز المصرفي (البنوك)

لِن يُشمل كلّ الفصل في الامتحان

الفصل السادس : التجارة الدولية

لِن يُشمل كلّ الفصل في الامتحان

الفصل السابع : الطلب الصافي

هـ. سياسة تغيير الطلب الصافي

لِن يُشمل الموضوع الفرعي :

٢ . سياسة التأثير على التجارة الخارجية

פסיכולוגיה, 2 יח"ל, 069201

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות המבחן וגם חומר שלא ייכלל במבחן.

המיקוד מבוסס על תכנית הלימודים בפסיכולוגיה, ירושלים, התשנ"ח, 1997 (מהדורה חדשה).

החומר שכן ייכלל במבחן:

פרק שני: למידה

- א. הגדרת המושג למידה
- ד. גישות קוגניטיביות ללמידה

פרק חמישי: לחץ

- א. לחץ והמודלים המסבירים אותו
(פרט לנושא 5 - מודל האינטרקציה של לזארוס, ופרט למחקרים שמפורטים בחומר שלא ייכלל).
- ב. דרכי התמודדות עם מצבי לחץ
(פרט למחקרים שמפורטים בחומר שלא ייכלל)

פרק שישי: אישיות

- ב. התאוריה הפסיכואנליטית של פרויד
- ד. התאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס

פרק שביעי: תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית – כל הפרק

(פרט למחקרים שמפורטים בחומר שלא ייכלל).

פרק שמיני: חשיבה חברתית

- ב. עיוותים בייחוס
(פרט למחקר ולמושג שמפורטים בחומר שלא ייכלל)

פרק תשיעי: עמדות, דעות קדומות והשפעה חברתית

- ב. שינוי עמדות
(פרט למחקר שמפורט בחומר שלא ייכלל)
- ג. תאוריית האיזון (דיסוננס קוגניטיבי)
(פרט לנושא 2 – ארבעה מקורות עיקריים להיווצרות דיסוננס קוגניטיבי)

החומר שלא ייכלל במבחן:

פרק ראשון: מבוא – פסיכולוגיה כמדע

כל הפרק לא ייכלל

פרק שני: למידה

לא ייכללו הנושאים:

ב. למידה על ידי התניות

ג. למידה על ידי חיקוי

פרק שלישי: אינטליגנציה

כל הפרק לא ייכלל

פרק רביעי: הנעה וריגוש

כל הפרק לא ייכלל

פרק חמישי: לחץ

א. לחץ והמודלים המסבירים אותו

לא ייכלל הנושא:

5. מודל האינטראקציה של לזארוס

לא ייכללו המחקרים:

הניסוי של פנץ ואפשטיין על השפעת הקונפליקט על לחץ

המחקר של מאל על תפיסת האיום ויכולת התמודדות

המחקר של פבלוב בנושא קונפליקט אצל בעלי חיים

ב. דרכי התמודדות עם מצבי לחץ

מתוך הסעיף לא ייכללו המחקרים:

– המחקר של לנגר על הערכה מחדש של המצב אצל חולים לפני ניתוח

– המחקר של גלאס וזינגר על חשיבות תחושת השליטה במצבי לחץ

– המחקר של נאקולס על השפעת התמיכה החברתית

ג. אישיות ולחץ – כל הסעיף לא ייכלל

פרק שישי: אישיות

לא ייכללו הנושאים:

א. אישיות

ג. תאוריית הלמידה החברתית של בנדורה

פרק שביעי: תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית

- ב. תאוריית פיאז'ה
מתוך הסעיף לא יכללו המחקרים:
 - פיאז'ה על הפיכות (חרוזים)
 - לוינ על רכישת מושגי זמן אצל ילדים בישראל

פרק שמיני: חשיבה חברתית

- לא ייכללו הנושאים:
 - א. ייחוס סיבה
 - ב. עיוותים בייחוס
מתוך הסעיף לא ייכלל המחקר:
 - ויילי על הטיית הגנת האגו בקרב פסיכולוגים
 - מתוך הסעיף לא ייכלל המושג:
 - אפקט ההילה
 - ג. סכמות

פרק תשיעי: עמדות, דעות קדומות והשפעה חברתית

- לא ייכללו הנושאים:
 - א. עמדות ודרכי רכישתן
 - ב. שינוי עמדות
מתוך הסעיף לא ייכלל המחקר:
 - ארונסון על שכנוע על ידי מומחים
 - ג. תאוריות איזון (דיסוננס קוגניטיבי)
מתוך הסעיף לא ייכלל הנושא:
 - 2. ארבעה מקורות עיקריים להיווצרות דיסוננס קוגניטיבי
 - ד. דעה קדומה
 - ה. השפעה חברתית

علم النفس، وحدتان تعليميتان، ٠٦٩٢٠١

انتبه!
فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان
وكذلك المواد التي لن تُشمل في الامتحان.

يعتمد التركيز على المنهاج التعليمي في علم النفس، أورشليم – القدس، ١٩٩٧ (طبعة جديدة).

المواد التي ستُشمل في الامتحان:

الفصل الثاني: التعلّم

- أ. تعريف مصطلح التعلّم
- د. توجّهات معرفية للتعلّم

الفصل الخامس: الضغط

- أ. الضغط والنماذج التي تفسّره
(باستثناء الموضوع 5 – نموذج التفاعلية للزروس، وباستثناء الأبحاث المفصّلة في المواد التي لن تُشمل)
- ب. طرق مواجهة حالات الضغط
(باستثناء الأبحاث المفصّلة في المواد التي لن تُشمل)

الفصل السادس: الشخصية

- ب. نظرية التحليل النفسي لفرويد
- د. النظرية الظاهرية لروجرز

الفصل السابع: نظريات في علم نفس النمو – كلّ الفصل

(باستثناء البحوث المفصّلين في المواد التي لن تُشمل)

الفصل الثامن: التفكير الاجتماعي

- ب. اضطرابات في النّسب
(باستثناء البحث والمصطلح المفصّلين في المواد التي لن تُشمل)

الفصل التاسع: المواقف والأحكام المسبقة والتأثير الاجتماعي

- ب. تغيير المواقف
(باستثناء البحث المفصّل في المواد التي لن تُشمل)
- ج. نظرية التوازن (التنافر المعرفي)
(باستثناء الموضوع 2 – أربعة مصادر أساسية لتكوّن التنافر المعرفي)

المواد التي لن تُشمل في الامتحان :

الفصل الأول : مقدمة – علم النفس كعلم

لن يُشمل كلّ الفصل

الفصل الثاني : التعلّم

لن يُشمل الموضوعان :

ب. التعلّم عن طريق الإشارات

ج. التعلّم عن طريق التقليد

الفصل الثالث : الذكاء

لن يُشمل كلّ الفصل

الفصل الرابع : الدافعية والانفعالية

لن يُشمل كلّ الفصل

الفصل الخامس : الضغط

أ. الضغط والنماذج التي تفسّره

لن يُشمل الموضوع :

5. نموذج التفاعلية للزروس

لن تُشمل الأبحاث :

تجربة فنتس وإيشتاين حول تأثير الصراع على الضغط

بحث مال حول مفهوم التهديد والقدرة على المواجهة

بحث پابلوف في موضوع الصراع لدى الحيوانات

ب. طرق مواجهة حالات الضغط

لن تُشمل من البند الأبحاث :

– بحث لانجر حول التقييم المتجدّد للوضع لدى المرضى قبل العملية الجراحية

– بحث چلاس وزينچر حول أهمية الإحساس بالتحكّم في حالات الضغط

– بحث ناكولاس حول تأثير الدعم الاجتماعي

ج. الشخصية والضغط – لن يُشمل كلّ البند

الفصل السادس : الشخصية

لن يُشمل الموضوعان :

أ. الشخصية

ج. نظرية التعلّم الاجتماعي لبندوره

الفصل السابع : نظريات في علم نفس النمو

- ب . نظرية بياجيه
 لن يُشمل من البند البحثان :
 - بياجيه عن الانعكاسية (الخرزات)
 - لفين عن اكتساب مصطلحات الزمن لدى الأطفال في إسرائيل

الفصل الثامن : التفكير الاجتماعي

- لن تُشمل المواضيع :
 أ . نَسَب السبب
 ب . اضطرابات في النَّسَب
 لن يُشمل من البند البحث :
 - قبلي عن انحراف الدفاع عن الأنا لدى علماء النفس
 لن يُشمل من البند المصطلح :
 - أثر الهالة
 ج . الكيمات (תומס)

الفصل التاسع : المواقف والأحكام المسبقة والتأثير الاجتماعي

- لن تُشمل المواضيع :
 أ . المواقف وطرق اكتسابها
 ب . تغيير المواقف
 لن يُشمل من البند البحث :
 - أرونسون عن الإقناع من قبل المختصين
 ج . نظريات التوازن (التنافر المعرفي)
 لن يُشمل من البند الموضوع :
 2. أربعة مصادر أساسية لتكوّن التنافر المعرفي
 د . الحكم المسبق
 هـ . التأثير الاجتماعي

פסיכולוגיה, היחידה השלישית, 1 יח"ל, 069102

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות המבחן וגם חומר **שלא** ייכלל במבחן.

הבחינה **תכלול** את סעיפי הפרקים האלה:

סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה התפתחותית – פרק 10

- א. התקשרות
- ג. גיבוש האישיות בגיל ההתבגרות

דימוי עצמי ותפקידי מין – פרק 11

- א. דימוי עצמי והתפתחותו
- ב. זהות מינית ותפקידי מין

תהליכים בין-אישיים – פרק 14

- א. משיכה בין-אישית
- ג. אלטרואיזם ועזרה הדדית

הבחינה **לא תכלול** את סעיפי הפרקים האלה:

סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה התפתחותית – פרק 10

- א. גיל ההתבגרות

עוברות, לידה, תחילת חיים – פרק 12

- א. עוברות
- ב. תחילת חיים

משחקי ילדים – פרק 13

- א. מהותם של משחקי ילדים
- ב. תרומת המשחק להתפתחות

תהליכים בין-אישיים – פרק 14

- ב. תוקפנות

علم النفس ، الوحدة الثالثة ، وحدة تعليمية واحدة ، ٠٦٩١٠٢ .

انتبه !
 فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان
 وكذلك المواد التي لن تُشمل في الامتحان .

يشمل الامتحان بنود الفصول التالية :

مسائل مختارة في علم نفس النمو - الفصل 10

أ . الأتصال

ج . بلورة الشخصية في سنّ المراهقة

التصوّر الذاتي ووظائف الجنس - الفصل 11

أ . التصوّر الذاتي ونموّه

ب . الهوية الجنسية ووظائف الجنس

عمليات بي شخصية - الفصل 14

أ . الانجذاب البي شخصي

ج . الإيثار والمساعدة المتبادلة

لن يشمل الامتحان بنود الفصول التالية :

مسائل مختارة في علم نفس النمو - الفصل 10

أ . سنّ المراهقة

المرحلة الجنينية والولادة وبداية الحياة - الفصل 12

أ . المرحلة الجنينية

ب . بداية الحياة

ألعاب الأطفال - الفصل 13

أ . ماهية ألعاب الأطفال

ب . مساهمة اللعبة في النموّ

عمليات بي شخصية - الفصل 14

ب . العدوانية

العلوم السياسية، وحدتان تعليميتان، ٩٣١٣٩١

انتبه!
فيما يلي تفصيل المواد التي ستشمل في الامتحان.

يعتمد التركيز على الكتب التالية:

- * המקראה **ממשל ופוליטיקה**, ב' נויברגר, א' קופמן וק' שמשי (עורכים), עם עובד, 1996.
- * הספר **רשות הרבים**, ש' אבינרי, ספריית פועלים, 1986.
- * הספר **הגות מדינית**, א' וולפנון, עם עובד, 1987.
- * הכתב **אנظمة الحكم والسياسة**, إعداد هشام أسدي, ١٩٨٩.

שְׁתּוּמל אַשְׁלֵת תַּעֲמֵד עַל מַقְלָת מִן הַכְּתָב **ממשל ופוליטיקה**, מאת ב' נויברגר, א' קופמן וק' שמשי (עורכים), עם עובד, 1996:

(מلاحظة: הכתב والمقالات التي ترد باللغة العبرية هي غير مترجمة إلى اللغة العربية، والمقالات التي ترد باللغة العربية هي مترجمة في الكتاب: أنظمة الحكم والسياسة، هشام أسدي، ١٩٨٩.)

1. ש' אבינרי, "המצואות חזקה מכל טוטליטריות"
2. ש' אבינרי, "אין סוציאליזם ללא חירות"
3. ש"נ איזנשטדט, "תכונות יסוד של המדינה המודרנית"
4. ד. גורן, "وسائل الإعلام والديمقراطية في إسرائيل"
5. ר. דאל, "الإنسان السياسي"
6. א. דון יחיי וַי. ליבמן, "תשריע דיני"
7. ד' זקס, "פונדמנטליזם – הטוטליטריות החדשה"
8. י' ישי, "קבוצות אינטרס בישראל"
9. י' ליבמן, "המושג 'מדינת ישראל' ותפיסותיו בחברה הישראלית"
10. ר' מקאיבר, "מקור הציות"
11. ב. נויברגר, "דימוקراطية تعددية وديمقراطية مشاركة"
12. ב. נויברגר, "ديمقراطيات مستقرة وديمقراطيات غير مستقرة"
13. א. פרום, "سيكولوجية النازية"
14. י' פרי, "הדמוקרטיה – עקרונות ומאפיינים"
15. ק.י. פרידריק וַז. ביגיינסקי, "الميزات العامة للكتاتورية التوتاليتارية"
16. מ' שמיר, "סובלנות פוליטית בישראל"

שְׁתּוּמל אַשְׁלֵת תַּעֲמֵד עַל הַפְּסוּל הַיּוֹלְדוֹת הַתַּלְּפֵת אַסְמָאוּהֵם

מִן הַכְּתָבִין **רשות הרבים**, ש' אבינרי
הגות מדינית, א' וולפנון

- * أفلاطون
- * أ. برنشتاین
- * هیچل
- * هوبس
- * لوك
- * ميل
- * مكيايلي

العلوم السياسية، وحدة تعليمية واحدة، ٠٦٦١٠١

انتبه!
 فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان
 وكذلك المواد التي لن تُشمل في الامتحان.

يشمل الامتحان المقالات التالية:

- מ' רוקאר, אירופה לאן? מתוך: ילקוט למחשבה סוציאליסטית, מספר 20 (1990).
- פ' טרודן, נגד לאומנות. מתוך: ילקוט למחשבה סוציאליסטית, מספר 20 (1990).
- א' קאדרה, דרכונים. מתוך: עולם המדיה, מספר 2, **הארץ** בנושא "המהגרים" (עמ' 13), (ינואר 1990).
- פ' סו, הגזענות הזוחלת מאיימת עלינו יותר מקיצוני הימין. מתוך: ילקוט למחשבה סוציאליסטית, מספר 35 (1994).
- ו' בוגדנור, כור מצרף או תא הקפאה. מתוך: **הארץ**, 24/4/1990.

לن ישלם الامتحان المقالات التالية:

- ש' אבינרי, גבול המתנשאים והמצליחים. מתוך: **הארץ**, 14/2/1992.
- ש' בן-עמי, נקיפות מצפון. מתוך: עולם המדיה, החוברת בנושא "אירופה המתאחדת", **הארץ**, 1/1/1993.
- פפאל-טראוגבר, איבת זרים וקיצוניות ימנית בגרמניה המזרחית. מתוך: ילקוט למחשבה סוציאליסטית, מס' 26 (1992).

طرق البحث في العلوم الاجتماعية (المنهجية في العلوم الاجتماعية)
لمتَحني الإِعادة فقط ، وحدة تعليمية واحدة، ٩٣١١٧٧

انتبه!
فيما يلي تفصيل المواد التي ستُشمل في الامتحان.

يعتمد التركيز التالي :

- على المنهاج التعليمي في المنهجية في العلوم الاجتماعية، القدس، ٢٠٠٤
- وعلى الكتب التالية:

- (1) ר' בייט-מרומ, שיטות מחקר במדעי החברה, האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 1-6.
הערה: כל המאמרים המובאים כנספחים ליחידות אלה הם לצורך תרגול עצמי והבהרה בלבד, ואינם חובה כחומר לבחינה.
- (2) ר' בייט-מרומ וא' זיו, פסיכולוגיה בחינוך – נספחים (נספח א – אשנב לשיטות מחקר, נספח ב – אשנב לסטטיסטיקה), האוניברסיטה הפתוחה, 2003.
- (3) נ' צבר בן-יהושע, המחקר האיכותי בהוראה ובלמידה, מודן, 1997.

المادة التي ستُشمل في الامتحان

القسم الأول: طرق البحث في العلوم السلوكية

الفصل الأول: البحث في العلوم السلوكية – أهميته، مميزاتة، مشاكله الخاصة، وتوجهات علمية بديلة
البنود 2-5

المصادر:

בייט-מרומ, יחידה 1: סעיפים 1.1, 1.2, 1.3

פסיכולוגיה בחינוך נספח א' – הפסיכולוגיה כמדע, סעיפים 1.7-1.9, 1.10.1, 1.10.2

الفصل الثاني: تخطيط البحث – سؤال البحث وملاءمته للتوجه العلمي، فرضيات، متغيرات، علاقة، مصطلحات

اسمية وتعريفات عملية

البنود 2, 4, 6-15.

المصادر:

בייט-מרומ, יחידה 1: סעיפים 1.1, 1.2, 1.3

יחידה 2: סעיפים 2.1, 2.2

פסיכולוגיה בחינוך נספח א' – הפסיכולוגיה כמדע, סעיפים 1.10.1, 1.10.2

الفصل الثالث : أنواع البحث : بحث كمي وبحث نوعي

البنود 1-7, 13-19

المصادر :

נ' צבר בן-יהושע, עמ' 13-19, 21-25, 49-79

בייט-מרומ, יחידה 2: סעיפים 2.3, 2.6

יחידה 4: סעיפים 4.3, 4.4

יחידה 5: סעיפים 5.2.1, 5.2.2, 5.4

יחידה 6: סעיפים 6.1, 6.1.2, 6.1.3, 6.3

בייט-מרומ, נספח א', סעיפים 1.11, 1.12, 1.13

القسم الثاني : المعالجة الكمية للمعطيات

الفصل الأول : تنظيم المعطيات في جدول وفي عرض بياني

البنود 1-4

المصادر :

בייט-מרומ, יחידה 3: סעיף 3.1

الفصل الثاني : وصف توزيع المعطيات بواسطة نسب مئوية، مقاييس مركز ومقاييس توزيع

البنود 3-6

المصادر :

א' זיו ור' בייט-מרומ, פסיכולוגיה בחינוך, אשנב לסטטיסטיקה, נספח ב', עמ' 51-59

الفصل الثالث : مقاييس العلاقة بين المتغيرات – التناسب

البنود 1, 5, 6, 8, 9

المصادر :

בייט-מרומ, יחידה 2: סעיפים 2.2, 2.3

אשנב לסטטיסטיקה, נספח ב', עמ' 56-59